

NVE
v/Malin Solheim Olsen

TUSSA ENERGI AS

Langemyra 6, 6160 Hovdebygda
Telefon: 70 04 62 00

E-post: firmapost@tussa.no
Internett: www.tussa.no

Bankkonto: 6562 05 14386
NO 876 795 442 MVA

Dykkar ref.:
202503336

Vår ref.:
20000-83

Sak/dok.nr
-/

Arkivref.

Dato:
26.05.2025

Kommentarar til høyringsfråsegn

Tussa Energi AS (Tussa) planlegg å effekttoppgradere Tussa kraftverk ved å bygge ny maskinsal og vassveg i parallell med dagens Tussa kraftverk. Tussa har bedt NVE gjere ei konsesjonspliktvrdering ut i frå Tussa sin «Melding om konsesjonspliktvrdering» utarbeidd av Norconsult på oppdrag frå Tussa. Dette grunnlaget har vore på høyring hjå ni høyringspartar, der tre har kome med høyringsfråsegner som Tussa er bedt om å kome med kommentarar på.

Tussa sine kommentarar til innkomne høyringsfråsegner er å finne under. Det er berre teke med utdrag frå fråsegnene der Tussa har kommentarar. Ta kontakt om det er behov for ytterlegare kommentarar til fråsegnene eller det skulle vere spørsmål til Tussa sine svar.

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal:

Elvas miljømål er godt økologisk potensial, men er i dag i moderat miljøtilstand (Vannnett Tyssa). Produksjonspotensiale av fisk er sannsynlegvis redusert grunna sterkt redusert vassføring og det anbefalast å greie ut om moglegheitene for slipp av minstevassføring for å auke vassdekt areal i dei tørraste periodane i året.

Tussa noterer seg innspel om vurderingar kring minstevassføring. Sidan tiltaket i liten eller ingen grad påverka vassføringa i Tusseelva meiner vi det ikkje er naturleg å vurdere slepp av minstevassføring som ein del ei konsesjonspliktvrdering av effekttoppgraderingsprosjektet.

Møre og Romsdal fylkeskommune:

Vi ønsker derfor å gjere ei synfaring på området for å vurdere behovet for å gjere ei arkeologisk registrering her. Også ved Lessingane og på Åkre er det gjort funn tidlegare. Synfaringa vil gi eit betre grunnlag til å vurdere kva område som er naudsynt å registrere for fornminne. Vi vil kome tilbake med endeleg tilbakemelding på dette når synfaringa er utført.

Tussa tek seg til vitande at Møre og Romsdal fylkeskommune gjennomføra synfaring med hensikt å gjere arkeologisk registrering.

Det anadrome vassdraget har stor verdi, og langt større enn det kunnskapsgrunnlaget frå Lakseregisteret tilseier. Anadrom strekning er 5 gonger så langt som oppgitt i Lakseregisteret. Sjølv om tiltaket ikkje medfører endringar i dagens situasjon, er målet å forbetre miljøtilstanden i vassdraga våre, spesielt der dei miljømessige verdiane ikkje har kome godt fram i tidlegare kunnskapsgrunnlag. Løysingar for minstevassføring bør derfor utgreiast, då denne strekninga kan ha stor betydning for fiskeproduksjon i vassdraget. Heile den anadrome strekninga er nedstrøms nytt kraftverk. Effekten av ei eventuell minstevassføring på økologien må utgreiast. Her bør fleire sleppscenario kombinert med habitattiltak og miljødesign vurderast. Kostnadane tiltaket utgjør, om det kan gjennomførast økonomisk og teknisk, og om det går ut over den samfunnsnyttige bruken, må vidare inngå i vurderingsgrunnlaget.

Tussa noterer seg innspel om vurderingar kring minstevassføring. Sidan tiltaket i liten eller ingen grad påverka vassføringa i Tusseelva meiner vi det ikkje er naturleg å vurdere slepp av minstevassføring som ein del av ei konsesjonspliktavurdering.

Tiltaket vil også påverke vassførekomst 097-1953-L, Tyssavatn. Vatnet er kategorisert som SMVF og er i godt økologisk potensial (GØP). Tussa set ut fiskeyngel (1000 stk) i Tyssevatnet i følge krav frå gjeldande konsesjon. Tiltaket vil kunne føre til at svingingane i vasstand i periodar verte større enn tidlegare. Sjølv om endringane ikkje er store, vil store endringar i vasstand kunne påverke miljøet i vatnet, både for botndyr og fisk og kunnskapsgrunnlaget bør betrast.

Magasinfyllingsmønsteret over året vil vere om lag det same som i dag. Den største skilnaden for fisk og botndyr vil vere hurtigare endringar i vasstanden over korte tidsintervall. Tyssevatnet er likevel eit forholdsvis stort magasin, så endringane vil ikkje vere så raske at det t.d. gir stranding av fisk. Sjå Figur 3-3 i Melding om konsesjonspliktavurdering.

I konsesjonen er det opning for å pålegge konsesjonær fiskebiologiske undersøkingar. Ein konsesjonsprosess vil difor ikkje vere naudsynt for å få slike undersøkinga utført.

Volda kommune:

NVE bør vurdere om dispensasjon frå Ørsta kommune sin kommuneplan frå 1991 er tilstrekkeleg, eller om det bør utarbeidast ein reguleringsplan for utbyggingsområdet. Fagleg sett vert det vurdert at det bør utarbeidast reguleringsplan. I ein slik planprosess vil også relevante tema som NVE tek opp i høyringa også verte utgreidd og vurdert. Dersom utbygginga kjem inn under NVE sitt eige planregime, føreset kommunen at NVE sjølv vurderer desse forholda, også om det skal utarbeidast eigen reguleringsplan.

Tussa gjer merksam på at det ikkje er krav til reguleringsplan for tiltak med konsesjon etter vassdragsreguleringslova, men at det vil bli utarbeidd ein detaljplan for miljø og landskap som skal godkjennast av NVE før byggestart. Ved behov vil Tussa søke som dispensasjon frå kommuneplanens arealdel.

Med vennleg helsing

Arild Høydal
Tussa Energi AS